

Oponentský posudek doktorské dizertační práce

Autorka: Ing.Klára Jurčová

Název práce: Čínská ekonomika po vstupu do WTO-aktuální
vývoj /s důrazem na vývoj obchodních vztahů
s EU v kontextu globální ekonomiky/.

Předkládaná doktorská dizertační práce o rozsahu 220 stran textu je rozdělena do tří kapitol doplněných 40ti stránkami přílohy obsahující použitou literaturu, odkazy,mapy, ilustrativní údaje apod.

Dizertační práce má velmi dobrou logickou strukturu, což se vztahuje i na vnitřní logiku jednotlivých kapitol.

První kapitola obsahuje rozsáhlou charakteristiku čínské ekonomiky před jejím vstupem do WTO od konce 70.let -2001/80 stran textu/.

Druhá kapitola rovněž o rozsahu 80 stran textu je věnována reformám v přechodném období a rozsáhlé charakteristice vývoje čínské ekonomiky za období 2002-2006.

Třetí kapitolu o rozsahu 30ti stran dizertantka nazvala "Post WTO přechodné období". Hlavním zaměřením této kapitoly je charakteristika názorů hlavních partnerů na čínskou ekonomiku, na existující vzájemné ekonomické vztahy a odhad pravděpodobného budoucího vývoje daných vztahů .Mezi hlavní obchodní partnery dizertantka na základě objektivní analýzy uvádí EU,USA a Japonsko.

Daná práce končí výstižnými závěry a v příloze je přehledně doplněna chrakteristikou ekonomických vztahů ČR-Čína.

Dizertantka ve své práci vychází z toho, že v současné době chybí komplexní rozbor aktuálního vývoje, jehož užitečnost je nesporná a velice významná a potřebná pro podnikatelskou činnost a vzájemné obchodní vztahy mezi EU a Čínou, resp.mezi ČR a Čínou, na což je soustředována autorkou hlavní pozornost.

Dizertantka si proto vytýčila cíl zaměřený méně na historii čínských reforem, ale především na hodnocení jejich výsledků za posledních šest let a na pravděpodobný vývoj čínské ekonomiky jako celku. její rostoucí váhu ve světové ekonomice, až do zasvěcené charakteristiky vývoje vybraných sektorů, zejména s pohledu EU.

K tomu chci uvést, že dizertantce se podle mého názoru podařilo daný cíl nejen splnit na vynikající úrovni, ale v mnoha směrech jej vysoce překročit. Je zřejmé, že vysoká úroveň a vypovídací schopnost dizertační práce je odrazem nejen vynikajících znalostí ekonomické teorie, ale i praxe a zkušeností získaných dizertantkou pobyt v Číně v podnikatelské sféře. Kombinací teoretických a analytických metod vhodně aplikovaných v práci v oblasti reálných ekonomických procesů se dizertantce podařilo dosáhnout velice zajímavých syntetických a inspiračních pohledů, velice obohacujících naše znalosti a nesporně velice užitečnou pro praktické využití v oblasti podnikatelské.

Vysoká aktuálnost a užitečnost dané dizertační práce je dána i tím, že podává zasvěcený pohled na "fenomén Číny" s ohledem na její rostoucí váhu a vliv na světovou ekonomiku a prudce rostoucí konkurenceschopnost, a to nejen v oblasti spotřebních předmětů, ale i při výrobě produktů vysokých technologií.

V této souvislosti si dizertantka klade řadu otázek, jako např. v čem Čína hlavně ovlivňuje dnešní globalizovaný svět, zda je Čína hrozbou pro EU a ostatní obchodní partnery, pozornost je věnována i změnám vnitřní ekonomiky Číny apod. Za velice zajímavé a užitečné považuji zejména odhady dizertantky zaměřené na budoucí vývoj Číny ve světové ekonomice a ve vztahu k EU a ČR. Z práce jednoznačně vyplývá i potřeba se danou problematikou dále intenzivně zabývat s vyústěním nejen do rozšiřujících se a prohlubujících praktických poznatků, ale i obohacujících naše teoretické znalosti.

Na práci pozitivně hodnotím nejen aplikované metody a logický výklad, ale také velmi dobrou čtivost a srozumitelnost. Dizertační práce je také velice dobře zpracována po formální stránce, což se vztahuje zejména na přehledně prezentované tabulky důsledně doprovázené použitými prameny a vysvětlivkami. Souhrně lze říci, že je napsána a prezentována na vysoké kulturní úrovni, jak po obsahové tak po formální stránce.

Myslím, že se nemýlím, jestliže považuji danou dizertační práci za práci originální, která u nás v tomto ohledu nemá obdoby. S ohledem na její vysokou vypovídací schopnost, obsahové zaměření a vysoce kvalitní zpracování se domnívám, že by neměla zůstat pouze v branách školy, ale měla by být publikována knižně, aby rozšířila a prohloubila znalosti této mimořádně významné země i v oblasti jiných vysokých škol a decizní sféry.

S ohledem na to, že daná dizertační práce velkou měrou inspiruje čtenáře k hlubšímu zamyšlení nad některými otázkami, doporučuji, aby se dizertantka vyjádřila při obhajobě k následujícím problémům.

Dizertantka se zcela přirozeně nezabývá s ohledem na zaměření práce na politickou sféru, politické uspořádání Číny, ikdyž souvislost ekonomické a politické sféry je jednoznačná. V této souvislosti kladu otázku, na niž mnozí autoři hledají dosud jasnější vysvětlení. Proč transformace centrálně plánovaných ekonomik zemí střední a východní Evropy, včetně Ruska, na ekonomiky tržní, byla ve všech zemích doprovázena prudkým a dlouhodobým poklesem jejich produkce, vysokou inflací apod., zatímco transformace v Číně mající dosti shodné rysy probíhala či ještě probíhá při enormním tempu ekonomického růstu.

Doporučuji vyjádřit se při obhajobě ještě k jednomu problému. Jak charakterizovat typ čínské ekonomiky. Je to ekonomika typu socialistická tržní ekonomika při převažujícím podílu soukromého sektoru dle dizertantky? Nebo ji lze nazvat regulovanou či řízenou tržní ekonomikou či ji charakterizovat jinak?

Vzhledem k tomu, že dizertační práce Ing. Kláry Jurčové je napsána, jak z předchozího vyplývá, na vysoké úrovni a podle mého názoru v plném rozsahu splňuje požadavky na dizertační práce kladené, práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí.

Praha 10. ledna 2008

Prof. Ing. Antonín Brůžek, DrSc.